

visine njegove odgovornosti, pa ga je sud, za razliku od pr-vostepene presude, obvezao na nčknadu štete samo do iznosa 1.000 franaka.

(DMF 1969, str.106)

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Le Havre

Presuda od 11.VII 1967.

Cie d'assurances Alpina c/a
Sté Carregadores Acoreanos

Prijevoz stvari morem - Direktna teretnica - Odgovornost bro-dara učesnika u prijevozu - Klauzula teretnice o nadležnosti suda - Da bi se radilo o direktnoj teretnici, potrebno je da u njoj kao mjesto iskrcaja bude navedena krajna luka odrediš-ta tereta - Ne radi se o direktnoj teretnici kad je u njoj navedena kao luka odredišta luka u kojoj će se roba samo pre-krcati na drugi brod koji će ju prevesti do konačnog odrediš-ta - Radi se o direktnoj teretnici kad je uz krajnu luku od-ređista navedena jedna usputna luka u kojoj će se izvršiti prekrcaj - Kad se teretnice izdaju za pojedine dijelove puta, one međusobno nemaju nikakove veze, pa primalac stoji u pra-vnom odnosu isključivo s brodarom koji je njemu predao teret - Ovaj se brodar ne može pozivati na klauzule koje sadrži te-retnica izdana za prethodni dio puta - To vrijedi i za klau-zule o nadležnosti suda

Tužitelj je osiguratelj koji je primaocu-osigurani-ku nadoknadio štetu na teretu koja je nastala tokom prijevoza morem, a tuženik je brodar. Među strankama je nesporno da je teret - krokodilske kože - bio ukrcan u Lourenço Marques (Mo-zambik) i u Lisabonu prekrcan na drugi brod koji ga je dove-zao u Le Havre. Osiguratelj tuži drugog brodara, tj. onoga ko-ji je izvršio prijevoz na relaciji Lisbon-Le Havre.

Tuženik se opire tužbenom zahtjevu iznoseći slijede-će prigovore:

U prvom redu postavlja prigovor nenadležnosti suda. Bila je izdana direktna teretnica za cijeli put, tj. od Lou-renço Marques do Le Havrea. Ova teretnica sadrži klauzulu o nadležnosti suda prema kojoj je nadležan sud u Lisbonu kao sud sjedišta prvog brodara - izdatnika teretnice. Budući da se radilo o direktnoj teretnici, ona za stranke koje su uče-stvovali u ovom prijevozu mora biti mjerodavna, pa tako i njezina klauzula o nadležnosti suda. Osim toga tuženik navodi

da on ne стоји у никаквом односу с тужитељем, па да тужба мора бити управљена против првога бродара. Напокон износи да је експерт који је погледао терет установио да се штета додела за vrijeme пријевоза на првом броду, па да и због овог разлога туженик није одговоран.

Sud je odbio prigovor o nenađežnosti iz ovih bitnih razloga:

U postupku је utvrđено да је први бродар izdao teretnicu u којој је као лука ukrcaja bila navedena лука Lourenço Marques, а одредиšna Lisbon u tranzitu за Le Havre. Teretnica је била издата "po naredbi nas samih". Ово значи да је први бродар на овај начин себи omogućio да путем свог агента у Lisbonu prekrca teret за Le Havre. На тимелju takvog činjeničnog stanja суд је zaključio да се nije radilo о директној teretnici, већ о teretnici која се isključivo odnosila на путовање izmedju Lourenço Marques i Lisbona. Да би се radilo о директној teretnici за путовање izmedju Lourenço Marques i Le Havrea, у нjoj bi obavezno као лука iskrcaja morala бити navedena лука Le Havre s eventualnom napomenom "s prekrcajem u Lisbonu". Iz ovoga proizlazi да је први бродар bio обавезан превести терет само до Lisbona. Тужитељ је pridonio суду teretnicu коју је u Lisbonu izdao туженик. U оvoj teretnici је као лука одредиšta bio naveden Le Havre, a као krcatelj први бродар. Ova teretnica pokriva dakle put Lisbon-Le Havre. Prema tome, zaključuje суд, izmedju прве и друге teretnice не постоји nikakva веза, већ svaka od tih teretnica predstavlja samostalnu cjelinu. Dakle, за primaoca u Le Havru je mjerodavna друга teretnica koја uspostavlja правни однос izmedju njega i drugoga бродара, u ovom slučaju osiguratelja-tужитеља i туженика. Budući da друга teretnica nije imala klauzulu o nadležnosti суда, ta se nadležnost мора ravnati prema propisima francuskog prava, što значи да је суд пред којим је поднесена тужба nadležan.

Kako за друге туженикове приговore суд није raspolagao potrebnim činjenicama, о njima ће rješavati naknadno.

(DMF 1968, str.750)

B.J.